

مشتاقنامه

مطبعه و محل اداره :

جفای او غلنیده امنیت
صندوقی حوارینده
شکول یقوشنده
۲۰ نومرو

اضطار :

مسلمکمزده ووافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیانده و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه و بحث ایمر و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتنجی جلد

۱۰ رجب الفرد ۱۳۲۹ پنجشنبه ۲۳ حزیران ۱۳۲۷

عدد : ۱۴۸

روضه القراء

ما بعد

بین القراء طریق سبعة وطریق عشرة نامیله ایکی مشهور طریق واردر . امام ابو عمرو والدوانی نك « کتاب التیسیری » ایله امام شاطینك « حرز الامانی » نامیله توسیم بیوردنی قصیده لامیه سنك احتوا ایتدیکی وجوه قرائته (طریق سبعة) و امام شمس الدین محمد بن الجزرینك « بخیری » ایله « الدرة » نامیله موسوم بولنان « قصیده لامیه » سنك مندرجات و محتویاتنه (طریق عشرة) نامی ویرلمشدر . بوندن بشقه برده (طریق تقریب) واردرکه ائمه عشرة قراسنك روات و روات رواتی بیننده حاصل اولان مسموع اختلافات جزئیة و فرعیة یرعایتله مفصلاً اخذ قرائت ایلمکدر .

کرك قرائت سبعة و عشرده و کرك طریق تقریبده وجوه قرائتک جمع و ترتیبی اعتباریله بین القراء ایکی طریق متداول و مقبولدر . برنجیسنه (طریق تیسیری) نامی ویریلورکه ابو عمرو والدوانینك تیسیری ایله امام جزرینك تحیرینی اصل اعتبار ایدوب بونلره قصیده شاطییه ایله دره بی ضم و علاوه ایتمکدن عبارتدر . مؤخرأ اشبو طریق (طریق اسلامبول) نامیله اشتهار ایتمشدر . شویله که طقوزنجی عصر اواسطنده جنتمکار قانونی سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك امر و فرمانیله صدر اعظم طویل محمد پاشا مصرده تعلیم و تدریس فرقان حکیم خصوصنده اکتساب شهرت فوق العاده ایدن شیخ احمد المسیری المصری حضرتلرینی در سعادتله جلب ایله حضرت خالد ابی ایوب الانصاری رضی الله عنه الباری جامع شریفنه امام نصب ایتمش اولمله احمد المسیری المصری حضرتلری ۱۰۰۶ تاریخنه قدر جامع مذکورده طریق تیسیری التزام ایدرک نشر قرائت ایلمشدر . استاد مشارالیهک یتشددیردیکی تلامیذ ممالک عثمانیه نك هر طرفنه طاغیله رق طالبین علم و جوه قرائتی مستفید ایتمشلردر . ۱۰۰۰ تاریخندنصکره هرکس آره سنده اشبو طریق تیسیری طریق اسلامبول نامیله اشتهاره باشلامشدر .

طریقیندن ایکنجیسنه (طریق شاطییه) تسمیه اولنور . چونکه بو طریقده شاطییه ایله دره اصل اعتبار اولمش و تیسیر ایله تحیر اشبو اصله ضم و علاوه ایدلمشدر . شیخ ناصر الدین طبلاوینك تلامیذندن شیخ شحاذة الیمنی طریق شاطییه بی بالاتزام مصرده نشر قرائت ایتمش اولدینی جهتهله مؤخرأ بو طریقده (طریق مصر) نامی ایلمشدر .

طریق اسلامبول منسوبینندن بعض اکابر قراء برای حج جانب حجازه عزیمتلری اثناسنده مصره اوغرایه رق تبرکاً طریق مصری ده اخذ و تلقی ایتمشلر سده اصل طریق مصرک ممالک عثمانیه نك بر طرفنده شیوعی ۱۰۸۸ تاریخ هجریسنده مصردن شیخ علی المنصورینك در سعادتله جلیله طریق مصری افراد تدریسنه واقع اولان مهمات بلیغانه سی سایه سنده در . و شیخ علی المنصوری وجوه و روایات مختارینه بیان

حقنه کتب نافعه تدوین ایتمشدر . ۱۰۸۸ تاریخندنصکره اشبو طریق شاطییه ممالک عثمانیه ده دخی طریق مصر نامیله اشتهار ایتمشدر . بو وجهله بالعموم ممالک عثمانیه ده وبالخاصه در سعادتله هم طریق اسلامبول همده طریق مصر شایع اولوب الی یومنا بو ایکی طریقک اربابی موجود بولنشدر . کثرهم الله تعالی الی یوم القیامة و افاض الله تعالی عاینه و علی سائر المحیین من برکاتهم و فیوضاتهم و کالاتهم و احشرا یارب بهم وبالهم امین .

طریق اسلامبول و طریق مصرده ایکیشر مسلك مأخوذ و معتبردر . طریق اسلامبولده مسلك اول « ائتلاف » نام کتابک مؤلفی و صحیح بخارینك شارحی یوسف افندی زاده شیخ عبدالله افندی حضرتلرینك مسلکی اولوب وجوه اداء قرائتک عزیمت جهتی اختیار اولمشدر . مسلك ثانی قسطنونی شیخ احمد الصوفی حضرتلرینك مسلکی اولوب وجوه قرائتک رخصت جهتی التزام اولمشدر .

طریق مصرده مسلك اول شیخ محمد النعمی افندی حضرتلرینك مسلکی اولوب تألیف بیوردینی « متقن » نام کتابنده مصر طریقنك عزیمت جهتی التزام و بیان ایلمسیله صاحب مسلك اولمشدر . مسلك ثانی شیخ عطاء الله افندی حضرتلری مسلکیدرکه مصر طریقنك رخصت جهتی تعلیم و تدریس ایلمسایله صاحب مسلك اولمشدر . و عطاء الله مسلکنی مبین مؤخرأ « مرشد الطلبة » نام کتاب تألیف اولمشدر . و بیک سکسان ایکی تاریخلرنده شیخ احمد بن محمد الدمیاطی حضرتلری « انحاء البشر فی القرائت الاربعة العشر » نام کتابی تألیف و بو علم شریفه خدمت فوق العاده بولنشدر . و شیخ حامد بن عبد الفتاح بالدی حضرتلری طرفندن تألیف اولنان « زبدة العرفان » نام کتابی ایوب جامع شریفی امامی مرحوم عبدالله افندی زاده منلا افندی دیمکه معروف مرحوم محمد امین افندی بیک ایکوز یتمش تاریخنده « عمدة الحلال فی ایضاح زبدة العرفان » نامیله مسالك اربعه نك اداسنی آنده بیان بیوروب امت مرحومه بیوک خدمت ایتمشلردر . مسالك اربعة مذکورده دن هر برلری طریق مناسبه یعنی ماهر طریقله وجوهات قرآنیه نك اداسنی و قرائت سبعة و عشرده دن بشقه ائمه اربعة معتبره شواذ روایتلرینه طریق قباقبی و نهایته ابن الجزری اولمق اوزره وجوهات قرآنیه نك اداسنی اخذ ایلدکری حالده الیوم ماهر و شواذ طریقلری اوزره وجوهات قرآنیه نك اداسنی سند متصل ایله فم محسندن اخذ ایلمش اجازتلی بولنان یوق مثابه سنده بک آزکیسه قالمشدر . و مسالك اربعة مذکورده بی وجوهات تقریب اوزره اخذ ایلمش اولانلر دخی اسلافه نسبتله اقل قلیل درجه سنده اولوب بونک اسبابی ایه رغبتک ازالمسی و بوده اسباب معیشتک دیکر جهتلردن استجلا بیله اشتغال اولمشندن منبعث بولنشدر .

سلف صالحین الفاظ قرآن کریمک وجوه و قرآنی اداسنک مأخو- ذیت و منقولیتنی مبین و محفوظیتنی و رسم خطوطیتنی مؤید منظوم و منشور نیجه نیجه آثار وجوده کتورمش و بیک چوق کتابلر تألیفیه امت اسلامیه بیوک بیوک خدمت ایتمشلردر . بناء علیه ارکان اخذ

واوقاف سائر ذلک وقفیه سنده بر صراحت مانعه بولندینی تقدیرده
انلردن دخی منحل بولنلرک وجوهات قرآنیهدن تقریب ختمی اتمام
ایتمش اولانلره علی مراتبهم قدم اعتباریه توجیهی وجوهات مذکورهدن
نااهلنه قصرد اولنلمسی خصوصنه دقت واعتنا اولنلمسی حفاظ وقرانک
تکثیرینه و علم جلیل قرآنک اندراسدن وقایه سانه کافل اوله جفتدن
خصوصات معروضه نکل نظر دقته النسخی ذات سامی مشیختیناهیدن
واوقاف ناظری بک افندی حضرتلرندن استرحام ایلم .
کوی جنکل
خواجه زاده

احمد حلمی

اسلامده فن و فلسفه

طقوزنجی عصر میلادی علوم وفنونک بین الاسلام انتشاریه ممتازدر .
تاریخ علوم ، بوعصرده شرقی بک پارلاق رصورتده تصویر اییدیور .
فی الحقیقه طقوزنجی عصرده ایدی که . بوتون جهان انسانیت کثیف بر
کابوس جهالت آلتده ازیلیرکن عالم اسلام علوم وفنونک شعاعات رنگینه
مستغرق هشتی بر لوحه منظره سی عرض اییدیور دی . بوعصرده
یتیشان اعظم اسلامی ، تاریخ علومک بحق سرنامه مباهاتی اولمق شرفی
احراز ایلمشدر . قدرشناسان اخلاف ، بوبویوک اسملری ابدیاً درین
بر حرمتله یادوتد کار ایده جکدر .

مأمون زماننده ارضک کروتنی اثبات ایتمک ایچون نصف النهار
ارضک اولچولمسی لزومی تحت قراره آلمشدی .

مشاهیر ریاضیون اسلامیهدن محمد بن موسی ، احمد بن موسی ، حسن
بن موسی نامنده اوچ برادر ، طرف خلیفه دن بو خصوصه مأمور ایدلدیلر .
سنجار صحراسنده واسع بر محل انتخاب اولندی . معین بر نقطه دن
اعتباراً بری شمال و دیگرى جنوب جهته کیتک اوزره ایکی هیئت
آیرلدى . توقف ایتدکلری نقطه برر فلامه رکز ایتدیلر . هرايکى
فلامه آره سی مساحه اولندی . فلامه لرك رکز اولندقلری محللرده
اسطرلاب واسطه سیله ارتفاعلر تعیین اولندی . ارتفاع درجایله ،
مساحه اولان مقادیر حساب ایدیلرک بر درجه لک قوس ارضک ایکی
بیک زراع هاشمى به مساوی اولدینی آکلاشلدی . بعده مجموع
نصف النهارک طولی حساب وتعیین اولندی . بولنان نتیجه صخته بک
قریبدر . آلتک عدم مکملیتد رغماً صخته بو قدر قریب بر نتیجه استخراجی
جداً حیرتبخش موفیتلردندر . موسی برادرلر کوفه صحراسنده یکنجی
بر تجربه دها یایدیلر . ایشته و تجربه لر سایه سنده ، کروی ارض صورت
قطعیده اثبات ایدلمش اولدی . علمای اسلامیهدن بو موفقیتی زرین
قلملرله حک ایدیلرک مظهریات عظیمه دندر . علم هیئتک ترقیسی
خصوصنده اسلاملر طرفندن ابراز ایدیلن خدمات مهمه یی
« Histoire de l'astronomie » تاریخ علم هیئت نام اثر معروفنده
برلسان ستایشله یاد ایدرکن موسیو هوئه فقر « Hoeffler » دیورکه :

قرآن کریم اوج اولوب برنجیسی قواعد عربیه موافقت ایکنجیسی
رسم خط عثمانیه مطابقت اوچنجیسی اتصال بنددرکه بو اتصال سندن
علیه الصلاة والسلام افندمن حضرتلرینه متسلسلاً و متصلاً فم محسندن
قرآن کریمک الفاظ شریفه سنک وجوه وقرآنک اداسنی اخذ و تعلیمدر
زیرا سلسله اخذ واداء قرائت منتظماً و متصلاً ذات رسالتنداه صلی الله
تعالی علیه وسلم افندمن حضرتلرنده نهایت بولمغله معتبردر . نتکیم
صاحب اتحاف بیوردی : « فوضع الائمة ميزاناً يرجع اليه وهو السند
والرسم والعربية الى آخره » و بو علم دیگر علومه مقیس دکلدر .
چونکه علوم سائر کتابدن تحصیل اولنه بیلور . فقط قرائت و تلاوت
و وجوه قرآن کریمک اداسنی بهمه حال فم محسندن اخذ و تلقی ایتمک
لازمدر . نتکیم صاحب اتحاف بیورر « والمقرئ من علم بها اداء
ورواها مشافهة فلو حفظ كتاباً امتنع عليه اقرأه بما فيه ارم يشافهه من
شوفه به مسلسلاً لان في القراءة شيئاً لا يحكم الا بالسمع والمشافهة الى
آخره » چونکه نظم جلیل فرقانیهدن خطوط و تلاوت و اداسنده
قوانین مخصوصه و هیئتنده منقوله و مسموعه معتبر اولمغله بو علم شریف
علومه قطعاً مقیس دکلدر . بو خصوصده عرض و استماع طریقلری
معتبر طوطولمشدر .

امام الحرمین شیخ جوینی حضرتلری بیوردیلرکه کتاب مبین
الهیئک ضیاع و تحریفه محل قالماق ایچون هر عصرده بر سلسله
جماعت بولمزره امت اسلامیهدن کلیسی آثم عداولنور و بو علم شریفک
لزوم و محافظه سی و اربابنک تکثری هر عصرده نظر دقت و اعتنایه
النمش و اسبابنک چاره لرینه توسل اولنمشدر و بو جمله جمیلهدن اوله رق
حامی دین مبین احمدی و خادم شرع متین محمدی اولان سلاطین
عثمانیه حضرتاتی طرفلرندن اهل قرآن و قرآنی تلطیفاً و اربابنک تکثرنه
وسيله اولمق اوزره تشویقاً در سعادتده سلطان احمد جامع شریفیله
سائر متعدد محللرده و طشره لرده دارالقرال و علی الخصوص جوامع و
مساجد شریفه ده شیخ القرالقر و دارالخلافه العلیه ده اهل و ارباب
واساتید معروفهدن اولان قرالک قدلیسینه توجیه اولنمق اوزره
برر شیخ القرالقر تأسیس و احداث و بولنره بر جوق مخصصات اعطا
بیورلمش و فقط چوقلری متره ک قالمشدر امت مرحومه یه برکت اولان
حفاظ وقرانک تکثیرینه وسیله حسنه اولمق اوزره فاتح ، سلیمانیه ،
بایزید ، ایاصوفیه ، سلطان احمد ، ایوب ، نور عثمانیه ، یکی جامع ،
شهزاده ، سلطان سلیم ، قلیج علی پاشا ، سنان پاشا ، اسکدارده والده
جوامعنده طالبنه تعلیم قرآن کریم و وجوه طالب اولانلره وجوهات
قرآنیهدن تعلیم و تدیس ایلک اوزره وجوه قرآنیهدن تقریب
وجهیلرندن اجازت النمش و سنی اوتوزی تجاوز ایتمش مشاهیر قرادن
برر شیخ القرالقر تعیین اولنهرق بولنره محتاجین علمیه ترتیبندن مناسب
مقدارده معاش تخصیص و منحل اولان جوامع مؤذنک و امامت
و خطابت و اجزاء شریفه و دور خوانلق و امثالی جهتلرک توجیه اتنده
وجوه قرآنیهدن اجارته موفق اولانلرک علی مراتبهم سائر لرینه ترجیح
ایدملری و سلاطین عظام حضرتنک اوقاف شریفه لرندن منحل اولانلرک